

L-EWWEL SENA

L-ISTUDJI SOĊJALI IL-HIN: SIEGHA U NOFS

Isem: _____

Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SEBA' taqsimiet (A, B, C, D, E, F u G). L-istudenti huma mitluba jwieġbu t-taqsimiet KOLLHA u jaqraw sew l-istruzzjonijiet għal kull taqsima. L-istudenti għandhom jiktbu t-tweġiba tat-Taqsima G fuq karta separata.

Taqsima A: Immarka VERU jew FALZ u għid għaliex:

1. Is-soċjetà hi magħmula minn nies li għandhom il-vot biss. VERU/FALZ

Għaliex _____

2. Il-hbieb jghinuni nitghallem it-tajjeb tal-hajja biss. VERU/FALZ

Għaliex _____

3. Kull persuna f'soċjetà twieldet f'xi tip jew ieħor ta' familja. VERU/FALZ

Għaliex _____

4. L-ambjent naturali hu magħmul mit-toroq, bini u lukandi. VERU/FALZ

Għaliex _____

5. L-edukazzjoni hi obbligatorja għax is-soċjetà thoss li din hi importanti. VERU/FALZ

Għaliex _____

10 marki

Taqsim B: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba:

vizzji	indaqs	ir-rwol	ir-rispett	esperjenzi
ikkundannata	<i>peer group</i>	nahlux	edukat	nukleari
primarja	il-ġenerazzjonijiet	niżviluppa	madwarna	arja

1. Il-familja _____ hi magħmula minn ġenituri u tfal.
2. Il-familja hi eżempju ta' agent tas-soċjalizzazzjoni _____.
3. Il-familja simetrika hi wahda fejn il-ġenituri jaqsmu x-xogħol u r-responsabbiltajiet _____ bejniethom.
4. Fil-familja, l-anzjani (in-nanniet) ġieli jkollhom _____ li jieħdu ħsieb in-neputijiet.
5. Fil-grupp, il-ħbieb jgħinuni _____ l-karattru tiegħi.
6. L-aktar grupp ta' ħbieb li nagħmilha magħhom u li jinfluwenzawni jissejjah _____.
7. Il-ħbieb jistgħu jwaqqgħuk f' _____ ħżiena bħat-tipjip u d-droga.
8. Ħbieb ta' veru jaqsmu miegħek kemm _____ ta' ferħ u anke ta' niket.
9. Wieħed mill-valuri bażiċi li nitgħallmu fl-Istudji Soċjali hu _____.
10. Dak li nitgħallmu fl-Istudji Soċjali jgħinni nkun bniedem _____.
11. L-ghalliema tal-Istudji Soċjali jgħinuna nsiru aktar konxji mill-ambjent ta' _____.
12. Minħabba li hawn ħafna karożzi fit-toroq qed ikollna ħafna tnigġiz tal- _____.
13. Biex nieħdu ħsieb l-ambjent, mhux biżżejjed li ma narmux karti fl-art, iżda rridu wkoll ma _____ enerġija (dawl u ilma).
14. Kull tip ta' moħqrija tal-annimali għandha tkun _____.
15. Għandna bżonn nieħdu ħsieb l-ambjent biex igawduh ukoll _____ futuri.

15-il marka

Taqsima C: Qabbel KOLONNA A ma' KOLONNA B billi tikteb in-numru pprovdut. Fil-Kolonna B hemm frażi żejda:

KOLONNA A	NUMRU	KOLONNA B
1. Is-Settur Primarju tal-Edukazzjoni		Imexxi l-iskola, jiehu ħsieb l-ġhalliema, l-istudenti u l-ħaddiema kollha fl-iskola.
2. Edukazzjoni Formali		Sett ta' regoli u liġijiet li jridu jinżammu biex ikun hemm l-ordni.
3. L-Istudji Soċjali		Tagħlim li niħduh mill-iskola.
4. Kullegġi		Persuni li għażlu l-vokazzjoni li jgħallmu u jedukaw lit-tfal.
5. Illitterat		Għalliema li jghinu lill-istudenti fl-għażliet u fil-problemi li jistgħu jaffaċċjaw.
6. Il-Valuri		Persuna li ma tafx tikteb u taqra.
7. <i>Guidance teachers</i>		Dawn nitgħallmuhom minn daww ta' madwarna (pereżempju l-onestà u r-rispett).
8. Edukazzjoni terzjarja		Hawn issib studenti minn <i>Year 1</i> sa <i>Year 6</i> .
9. Dixxiplina		Tirreferi għal korsijiet f'livell ta' Università.
10. Għalliema professjonali		Grupp ta' skejjel fejn l-istudenti jibqgħu telghin flimkien fis-sistema edukattiva.
		Wieħed mis-sugġetti obbligatorji.

10 marki

Taqsima D: Aghzel billi timmarka t-tweġiba t-tajba:

- Ta' liema tip ta' agent tas-soċjalizzazzjoni hija l-iskola?
 - primarja
 - sekondarja
 - terzjarja
- Mhux dejjem naqblu flimkien għalhekk
 - għandna kultant inċedu u naraw kif insibu ftehim
 - għandna nġieghlu lil shabna jaqblu magħna
 - għandna naraw kif tghaddi dejjem tagħna
- Bniedem ma jistax jgħix wahdu ghax
 - jibza'
 - għandu bżonn nies oħra ma' min jaqsam l-esperjenzi tiegħu
 - għandu bżonn nies oħra ma' min jiġġielel biex tghaddi tiegħu
- Bniedem pessimist
 - dejjem jara l-ħazin f'kollox
 - dejjem jara t-tajeb f'kollox
 - hu politikan

5. Relazzjoni hi meta żewġ persuni jew aktar
 - a. jiġġieldu ma' xulxin
 - b. iħażžu mal-ħajt ta' xi bini abbandunat
 - c. jirkellmu jew jaqsmu l-ideat tagħhom flimkien
6. Il-prinċipji bażiċi tal-ħarsien tal-ambjent huma t-3 R's, li jfissru
 - a. *Research, Repair* u *Refrain*
 - b. Rimi, Riħa u Rekken
 - c. *Reduce, Reuse* u *Recycle*
7. *Leadership*/tmexxija tajba fi grupp tfisser
 - a. li persuna tmexxi u tagħha biss hu tajjeb
 - b. li persuna tmexxi u tfittex li jkun hemm qbil
 - c. li persuna se toħroġ għall-politika
8. Familja estiża hija
 - a. grupp ta' familjari, ġenituri, tfal u qraba oħra li jgħixu flimkien
 - b. familja fejn l-omm u l-missier qed jgħixu f'postijiet differenti
 - c. grupp ta' nies li ma jiġux minn xulxin
9. Ir-rwol tan-nanniet fil-familja jista' jkun li
 - a. jmorru jgħixu f'dar għall-anzjani
 - b. jagħtu l-pensjoni lit-tfal
 - c. jgħinu fejn jistgħu fit-trobbija tan-neputijiet
10. Meta nuża l-Internet
 - a. irrid nuża r-rispett xorta waħda
 - b. dejjem inkun qed nahli l-ħin
 - c. nista' ngħid u nagħmel li rrid

10 marki

Taqsim E: Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA li ġejjin:

1. Semmi **ŻEWĠ** postijiet f'Malta jew Ghawdex fejn għadek tista' tgawdi l-ambjent naturali.

2. Semmi **ŻEWĠ** drittijiet li jgawdi l-istudent fis-soċjetà Maltija.

3. Semmi **ŻEWĠ** dmirijiet jew responsabbiltajiet li għandhom l-ulied.

4. Semmi **ŻEWĠ** eżempji ta' imġiba ta' bniedem edukat.

5. Semmi **ŻEWĠ** eżempji ta' imġiba li turi nuqqas ta' edukazzjoni.

6. Semmi **ŻEWĠ** festi ċelebrati f'Malta jew Ghawdex.

7. Semmi **ŻEWĠ** tradizzjonijiet Maltin.

8. Semmi **ŻEWĠ** binjiet li naraw f'rahal tipiku Malti.

9. Semmi **ŻEWĠ** kwalitajiet li permezz tagħhom bniedem jingħaraf minn ieħor.

10. Semmi **ŻEWĠ** persuni li jagħmlu parti mill-familja tiegħek.

20 marka

Taqsim F: Aqra dawn is-sitwazzjonijiet u wieġeb x'kont tagħmel int:

1. Studenta fil-klassi tiegħek għandha LSA (*Learning Support Assistant*) magħha biex tgħinna matul il-ġurnata fl-iskola. Darba minnhom l-LSA kienet ma tiflahx u din l-istudenta bdiet thossha mitlufa mingħajrha. X'kont tagħmel int f'sitwazzjoni bħal din?

2. Wara l-hin tal-iskola, int u sejjer id-dar bil-mixi, rajt xi studenti mill-iskola tiegħek li kienu qed jagħmlu hsara u vandalizmu fi ġnien qrib l-iskola. Kif iġġib ruħek int f'sitwazzjoni bħal din?

3. Habiba tieghek qed thossha mdejqa ghax fil-familja taghha ghandha xi problemi. H...
li l-ġenituri taghha se jisseparaw. Qed taraha tinbidel. X'tagħmel int f'sitwazzjoni bħal din?

4. Il-kunsill lokali talab lir-residenti joħorġu b'ideat ta' kif jista' jissebbah l-ambjent. Kif kont iġġib ruħek int f'sitwazzjoni bħal din?

5. Habib tieghek qed jgħaddi hafna hin quddiem il-kompjuter, tant li kull meta tkunu tridu toħorġu bħala grupp flimkien, dejjem iġib l-istess skuża. Qed tarah jinqata' wahdu. Int x'tagħmel f'sitwazzjoni bħal din?

15-il marka

Taqsima Ġ: Aghzel WIEHED mit-titli li ġejjin u iktib komponiment ta' madwar 100-120 kelma dwaru:

1. Jien bniedem uniku, differenti mill-oħrajn.
2. F'Malta hawn tipi ta' familji differenti. Iddeskrivi **TLIETA** minn dawn.
3. L-influwenza tal-ħbieb tista' tkun kemm pożittiva kif ukoll negattiva.
4. Fil-proċess tal-edukazzjoni ma nitgħallmux biss is-suġġetti, iżda ukoll l-imġiba tajba.

20 marka

Total: 100 marka